

**MUITINĖS DEPARTAMENTAS
PRIE LIETUVOS RESPUBLIKOS FINANSŲ MINISTERIJOS**

**MUITINĖS DEPARTAMENTO IR VERSLO ASOCIACIJŲ ATSTOVŲ DARBO GRUPĖS
POSĖDŽIO PROTOKOLAS**

2015-04-13 Nr. 5B-108
Vilnius

Posėdis įvyko 2015 m. kovo 18 d. 13 val.
Data (laikas)

Posėdžio pirmininkas Jonas Miškinis.

Posėdžio sekretorė Nida Ruseckienė.

Dalyvavo: Lietuvos muitinės atstovai (N. Motiejūnaitė, H. Rukšėnienė, V. Ališauskas, L. Žlabys, A. Šėgždaitė, R. Perminas), Verslo asociacijų atstovai (T. Sankauskas, E. Daukantas, R. Galinauskas, G. Michnevičienė, V. Balkienė, I. Puluikis, G. Pupalaigis)

DARBOTVARKĖ:

1. Eksportuojamų prekių gabenimo taikant elektroninį eksporto manifestą (toliau – Manifestas) taikymo Lietuvos muitinėje bandomojo projekto rezultatų aptarimas.
2. Bandomojo projekto tęstinumas ir Manifesto proceso įdiegimo išvežimo įstaigose perspektyvos.

SVARSTYTA. 1-as darbotvarkės klausimas.

J. Miškinis, pradėdamas posėdį, trumpai apžvelgė Manifesto bandomojo projekto, kurio trukmė numatyta iki 2015 m. kovo 30 d. rezultatus, t. y. užsibrėžtas tikslas pasiektas muitinio tikrinimo veiksmus padalijant tarp muitinės įstaigų ir tokiu būdu sumažinant darbo krūvį, tenkantį pasienio muitinės postams. Manifesto procesas ateityje galėtų būti taikomas nuolat, tačiau reikėtų peržiūrėti atitinkamus teisės aktus. Taip pat būtina nuspręsti, kokie papildomi reikalavimai taikytini ekonominių operacijų vykdytojams, pageidaujantiems pasinaudoti Manifesto proceso privalumais (bandomojo projekto metu juo leista pasinaudoti tik asociacijos „Lineka“ nariams).

N. Motiejūnaitė pažymėjo, kad vykdant Manifesto bandomąjį projektą padidėjo vidinių muitinės įstaigų pareigūnų apkrovimas. Siekiant palengvinti darbų našą reikalinga MDAS plėtra, t. y. papildomo funkcionalumo įdiegimas MDAS (Manifesto procesas realizuotas ne pilna apimtimi). Tačiau MDAS plėtra vykdoma pagal projekto kokybės planus. Be to, minėtoji plėtra susijusi su Lietuvos muitinės finansiniais ištekliais. Kaip dar vieną iš verslo sąlygų palengvinimo ir muitinės formalumų atlikimo pagreitinimo priemonių įvardinta elektroninių deklaracijų prekių laikinajam saugojimui funkcionalumas, kuris bus įdiegtas MDAS jau nuo š. m. balandžio mėn.

T. Sankauskas padėkojo Lietuvos muitinės atstovams už tai, kad verslui aktualus klausimas buvo sprendžiamas, įgyjant papildomą įrankį, kurį būtina išlaikyti bei vystyti ir toliau. Minėtas įrankis reklamuojamas, juo norėtų pasinaudoti ir kiti ekonominių operacijų vykdytojai, tačiau turi būti paisoma ir patikimumo kriterijų, įvertinant visą galimą atsirasti riziką.

N. Motiejūnaitės nuomone, ekonominių operacijų vykdytojams, pageidaujantiems taikyti Manifesto procesą, turėtų būti taikomi įgaliojantiems ekonominių operacijų vykdytojams (AEO)

keliama reikalavimai (bent jau pagrindiniai), nustatyti Bendrijos muitinės kodekso įgyvendinimo nuostatose ir Sąjungos muitinės kodekse.

E. Daukanto nuomone, svarbesnis klausimas yra ne AEO statuso gavimas, bet kaip tokio statuso turėjimas veikia praktikoje: vertėtų nagrinėti teikiamus privalumus, kurių vienas – muitinės formalumų supaprastinimas.

G. Michnevičienė ir V. Balkienė trumpai pristatė Manifesto bandomojo projekto rezultatus: dėl susidariusios politinės situacijos, susijusios su Rusijos įvykiais, gabenimo su manifestu atveju nebuvo daug, tačiau viskas vyko pakankamai sklandžiai, klientai (eksportuotojų kitose valstybėse narėse atstovai) liko patenkinti, nes eksporto muitinės procedūros buvo užbaigiamos laiku. Be to, G. Michnevičienė atkreipė dėmesį, kad UAB „Girteka“ įmonių grupė ne visais atvejais laikėsi sutarto reikalavimo pradėti gabenimus su manifestu, kai vienoje transporto priemonėje į pasienį pristatomi daugiau nei 5 Eksporto lydymieji dokumentai (ELD). Dažniausiai gabenimai su manifestu vyko, kai vienoje transporto priemonėje į pasienį pristatomi 2 ELD.

J. Miškinio nuomone, netikslinga riboti ELD skaičiaus, svarbiausia, kad vyktų abiejų muitinės įstaigų (vidinės ir pasienio) funkcijų suderinamumas.

Taip pat pastebėta, kad vidiniams muitinės postams kyla keblumų, kai transporto priemonė, gabenanti konsoliduotas eksportuojamas prekes į pasienio muitinės įstaigas, turi būti plombuojama muitinės plombomis. N. Motiejūnaitės nuomone, muitinės pareigūnai ne visiškai supranta tokio plombavimo tikslo: muitinės plombos uždėjimas tokiu atveju nereiškia, kad ją uždėjęs pareigūnas pilnai atsakingas už gabenamą krovinį.

SVARSTYTA. 2-as darbotvarkės klausimas.

V. Ališausko nuomone, bandomasis projektas pilnai pasiteisino ir buvo naudingas abiem pusėms: tiek Lietuvos muitinei, tiek verslo atstovams. Viena iš svarbiausių neišspręstų problemų yra tai, kad tokie kroviniai negali būti išgabenti iš Bendrijos muitų teritorijos be palaukimo bendroje transporto priemonių eilėje. Pasienio muitinės įstaigose tokios transporto priemonės galėtų vykti atskira juosta. Diskutuota, ar Pasienio kontrolės punktų veiklos taisyklių, patvirtintų 2001 m. vasario 2 d. Lietuvos Respublikos vyriausybės nutarimu Nr. 126, pakeitimo iniciavimas padėtų išspręsti minėtą problemą. Verslo atstovai pasirengę suteikti reikiamą pagalbą šiuo klausimu.

L. Žlabys pažymėjo, kad eksportuojamų krovinių „konsolidavimo“ Manifeste galimybė suteikia verslui pasirinkimo laisvę, t. y. ne muitinė, o verslas pagal savo poreikius suformuoja siuntas. Be to, visos kylančios problemos, susijusios su eksporto deklaracijų duomenimis, sprendžiamos vidinėse muitinės įstaigose, ir atvykus į pasienį jau nereikės gaišti laiko tokių problemų sprendimui.

G. Pupalaigio nuomone, konsoliduotų eksportuojamų prekių gabenimas su Manifestu neturi pranašumų prieš eksportuojamų prekių gabenimą taikant tranzito procedūrą su TIR knygele (šiuo atveju eksporto procedūros baigiamos vidinėse muitinės įstaigose, čia įvertinama rizika ir pasienio muitinės įstaigai tenka dirbti tik su TIR knygele, analogiškai kaip ir su manifestu ir eksportuojamų krovinių vežimo aprašu AdEKVA). Be to, TIR knygelės atveju pateikiamas transporto priemonės tinkamumo liudijimas (AdEKVA atveju toks dokumentas neegzistuoja). Kitų verslo atstovų nuomone, Manifesto pranašumas prieš TIR knygelę – diskutuotinas klausimas. Todėl krovinių gabentojams turėtų atsirasti pasirinkimo galimybė.

Lietuvos muitinės atstovai patikino, kad artimiausiame Muitinės konsultacinio komiteto posėdyje bus aptariama eksporto sąlygų lengvinimo verslui tema.

NUTARTA.

1. Bandomojo projekto terminą pratęsti iki 2016 m. gegužės 1 d. Iki šio termino ekonominių operacijų vykdytojai, pageidaujantys taikyti Manifesto procesą eksportuojamiems kroviniams, turi įgyti AEO sertifikatus (teisės aktai, reglamentuojantys jų gavimą pateikti internetiniu adresu: www.lrmuitine.lt, rubrikoje „Verslui ir privatiems asmenims“/Igaliojami ekonominių operacijų vykdytojai/Teisės aktai).
2. Vykdamas bandomąjį projektą neribojamas į pasienio muitinės įstaigas vienoje transporto priemonėje gabenamų ELD skaičius, tačiau jų negali būti mažiau nei 2 ELD. Taip pat bandomasis projektas taikomas tiek grupuojant (konsoliduojant) eksportuojamus krovinius, tiek išgabenant juos iš Bendrijos muitų teritorijos dalimis.

Posėdžio pirmininkas

Posėdžio sekretorė

Jonas Miškinis

Nida Ruseckienė